

INGEZONDEN.

NOG EENS DE VOORGESTELDE WIJZIGING VAN ART. 7 DER KRANKZINNIGENWET.

Prof. JELGERSMA antwoordt in n°. 21 van dit *Tijdschrift* op hetgeen door Prof. WINKLER in het nummer van 7 Mei l.l. in het midden is gebracht over de bekende circulaire, welke door een Commissie uit de Vereniging voor Psychiatrie en Neurologie aan de Tweede Kamer is gezonden.

Dit antwoord was te verwachten; de genoemde commissie heeft een zeer verantwoordelijke taak op zich genomen en zich daarvan wel bewust, kon het niet anders, of zij moest een poging doen, om het zaakrijke betoog van WINKLER te niet te doen. Of zij daarin ges'aagd is, mag echter met recht betwijfeld worden; ons toch is het voorgekomen, naar hetgeen wij uit den mond van verschillende collega's psychiaters mochten vernemen, dat de mogelijkheid niet is uit te sluiten, dat de circulaire de gevoelens der meerderheid der Nederlandsche psychiaters *niet* weergeeft, noch wat den vorm noch wat den inhoud betreft. Dit nu was mogelijk, omdat de laatste vergadering onder den druk der omstandigheden afgeweken is van de bestaande gebruiken, toen zij deze commissie heeft benoemd. In de notulen dief vergadering toch (*Psychiatrische en Neurologische Bladen*-n°. 1, Januari—Februari 1904 blz. 12) leest men: dat de vergadering een commissie benoemt, bestaande uit de heeren JELGERSMA, VAN DEVENTER en LE RÜTTE, die rapport zal uitbrengen aan het Bestuur over de voorgestelde wetswijziging, terwijl zij op het voorstel van Dr. VAN DER HAGEN tevens wordt aangewezen, om ook ten opzichte van de aangekondigde wetswijziging van prae-advies te dienen.

Het Bestuur zal zoo zulks gewenscht mocht blijken, dit ter kennis brengen van de Regeering of de Tweede Kamer ten tijde, dat het dit noodig oordeelt.

De juiste wijze zoomin als de gronden, waarop het Bestuur de verzending der circulaire heeft bezorgd, zijn ons bekend, maar zullen op de aanstaande zomervergadering kunnen blijken; in ieder geval is het te betreuren, dat, waar van zoo diepgaand verschil van gevoelens wordt getuigd, een commissie „coram populo” rapporteert, zonder dat de zoozeer noodige gedachtenwisseling op een algemeene vergadering heeft plaats gehad; er is hier een overijling in het spel, die in het vervolg een waarschuwend voorbeeld moge zijn, opdat worde voorkomen, dat het Nederlandsche volk onjuist wordt ingelicht omtrent de meening der vakmannen in gewichtige aangelegenheden. Het resultaat van het rapport was almede verre van bemoedigend; de Regeering heeft blijkens de verschenen Memorie van Antwoord geen reden gevonden van standpunt te veranderen, naar onze meening, alleszins terecht, daar men ook na de lezing van JELGERSMA's artikel zijn meening billijkerwijze niet ten voordeele der commissie kan wijzigen. Wat toch is de quaestie, waarin de Tweede Kamer zal moeten beslissen? JELGERSMA heeft getracht aan te toonen, dat de omstandigheden in het ziekenhuis te Groningen niet voldoen aan de eischen, die aan een goede psychiatrische kliniek mogen en moeten worden gesteld, een opvatting, die wel door bijkans alle bevoegde beoordeelaars zal worden gedeeld. Ook mag men gerust aannemen, dat de inrichting voor het onderwijs aan de Leidsche Universiteit beter is dan die te Groningen

wij althans waren meermalen in de gelegenheid ons te overtuigen, dat de combinatie van de psychiatrische kliniek te Endegeest met een groot gesticht en de later daaraan toegevoegde inrichting voor zenuwlijders, Rhijngeest, een gelukkig geheel vormt, zoodat men in een dergelijk psychiatrisch milieu alleszins voldoende waarborgen heeft, dat onder leiding van JELGERSMA en de andere bekwame medici goed wetenschappelijk werk zal worden verricht en dat aan de studeerenden degelijk onderwijs zal worden gegeven; daarbij staat de psychiatrische kliniek te Groningen op dit oogenblik achter, zij kan met haar andere zusters, voorloopig althans, niet concurreeren.

Men vergeete echter niet, dat dit feit de aanhangige vraag niet dan zijdelings raakt, en daarom laat het antwoord van JELGERSMA ons onbevredigd. Men had zeker kunnen wachten met de benoeming van een Hoogleraar te Groningen, doch daarmee ware het onderwijs aldaar allerminst gebaat geweest, en nu de Hoogleraar is benoemd en deze, naar hij ons persoonlijk tijdens een bezoek aan het ziekenhuis te Groningen in Februari l. l. verzekerde, de voorgestelde wetswijziging in de gegeven omstandigheden in het belang acht van het onderwijs, nu schijnt het een groote fout, de Regeering in haar goede bedoelingen tegen te zijn; daardoor loopt men de kans, dat nog lange tijd zal verloopen, voor en aler aan de verhoudingen der psychiatrische kliniek te Groningen, die althans feitelijk in strijd zijn met de bepalingen van onze Krankzinnigenwet, wettelijke sanctie zal worden verleend; alsdan zal zeker ook het Staatstoezicht zich bij haar bezoeken aan de kliniek te Groningen en aan het Wilhelmina-Gasthuis te Amsterdam meer op zijn gemak gevoelen bij hun streven, om de wettelijke voorschriften te doen nakomen.

Het wordt inderdaad hoog tijd, dat met deze onwettige toestanden worde gebroken, nog daargelaten, dat wij als mensch en als medicus voelen voor de meening van WINKLER, die wij daarom nog eens op den voorgrond willen stellen: „groot is het aantal ongevaarlijke krankzinnigen, die dankbaar tijdelijke opneming in de kliniek aanvaarden zullen — een opneming voor hen van onberekenbaar nut — maar, die niet wenschen op dien grond krankzinnig te worden verklaard en wier krankzinnigverklaring door geen enkel ander belang geëischt wordt”.

Bij het vele goede dus, dat de wetswijziging ons, naar wij oprechtelijk hopen, zal brengen, zinkt het bezwaar der commissie in het niet, dat de deur zou worden opengesteld voor groote misstanden, waaronder de verpleging van acute krankzinnigen in gevangenissen; dit is zeker een zeer bedenkelijke zaak, die echter minder verband houdt met de wetswijziging, daar zij direct gevolg is van gebrek aan plaatsruimte in de Nederlandsche gestichten, — immers het gebeurt volgens JELGERSMA ook thans reeds meermalen —, terwijl op goede gronden mag worden verwacht, dat binnen betrekkelijk korten tijd aan dit groote euvvel zal worden te gemoet gekomen door de opening van verschillende nieuwe gestichten, waaronder die te Castricum en Rotterdam en het vrouwen-paviljoen op de afdeling van het Haagsche gesticht Oud-Rosenburg onder Loosduinen.

Scheveningen, 24 Mei 1904.

Dr. S. REELING BROUWER.